

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MENORCA

10397***Consell Executiu - Incoació de l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció de la zona arqueològica de So Na Caçana (Alaior)***

Es fa públic que el Consell Executiu d'aquest Consell Insular de Menorca, en sessió ordinària de 26 de maig de 2014, ha adoptat el següent acord:

Primer. Incoar l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció de la zona arqueològica de So na Caçana (Alaior), segons la planimetria adjunta i amb la descripció següent:

Identificació dels béns que són objecte de delimitació

Es proposa la delimitació de l'entorn de protecció del jaciment arqueològic de So na Caçana, que conforma una única zona arqueològica.

Els registres que identifiquen aquest bé són:

Consell Insular de Menorca: 07002-55-000132-SNC 01

Govern de les Illes Balears: 7002-2-2-51-001605-0

Ministeri de Cultura: R-I-51-0003208-00000

Les coordenades que situen el bé són: UTM: 599238-4415694

Les finques afectades, d'acord amb el cadastre, són la núm. 07002A014000460000GA i la núm. 07002A011000470000GZ (parcel·les 46 i 47 del polígon 14). En el Registre de la Propietat consten inscrites en el tom 1606, llibre 206, full 112, finca 2817.

Situació del bé que és objecte de delimitació

S'hi accedeix per la carretera d'Alaior a Cala en Porter, en el punt quilomètric 6 de la qual es troba el poblat, a la dreta de la carretera.

Descripció de la zona monumental i estat de conservació

La zona monumental està delimitada, parcialment, per una paret de pedra seca amb esquena d'ase, tot i que una part del jaciment arqueològic resta fora d'aquest límit. En el plànol, s'assenyala l'àrea de la zona monumental amb retxat i delimitat per una línia continua (color lila), que delimita la zona on hi ha restes monumentals i el jaciment arqueològic.

És un assentament de 10 edificis talaiòtics. L'excavació arqueològica de tres d'ells ha descobert la seva funció i n'ha identificat la tipologia com a recintes de taula, pel que s'ha identificat aquest assentament com un conjunt de santuaris.

- Monument 1: Només conserva les restes d'un mur recte construït amb blocs rectangulars.
- Monument 2: Edifici de planta més o menys rectangular amb la façana còncava molt destruïda. Un portal central amb graó dona accés a l'interior on, just al costat de la porta, a la banda esquerra, hi ha un còdol de la mar encaixat sobre la roca del sòl. A la cambra hi ha dues llars i una columna central (la T del recinte de taula) recolzada sobre la roca amb una mena de sòcol de pedres petites. Aquest recinte de culte talaiòtic va ser transformat en època romana en un edifici d'espais quadrangulars. Presenta un paviment de lloses d'aquella època i una moneda de Constantí el Gran permet precisar el final del seu ús al segle IV dC.
- Monument 3: Edifici amb una superposició constructiva i diverses remodelacions. En origen va ser de planta absidal, construït amb lloses verticals sobre sòcol. La seva façana, de la qual es conserven les filades inferiors, seria reutilitzada a l'edifici posterior. Sobre aquest edifici se'n va construir un altre, una casa de planta més o menys circular, amb una llar i pati central amb cisterna de filtre que va ser abandonada a la segona meitat del segle II aC. Poc temps després, va tornar a ser reestructurat mitjançant un mur longitudinal i una llar a l'esquerra de l'entrada. Cap al canvi d'era, es construeix una nova llar reutilitzant pivots i fragments d'àmfores. L'edifici s'abandona definitivament al segle III dC.
- Monument 4: Edifici més monumental del conjunt. Planta rectangular amb façana còncava (20 m llarg, 21 m ample). Té un adossament al sector N. A la façana es distingeixen dos murs superposats: un mur ciclopi de fileres i un mur interior que acabaria amb contraforts com una mena de braços. El de l'E està destruït i el de l'O és visible sota l'edifici o monument 5. Els paraments lateral i posterior estan construïts en talús, amb blocs col·locats horitzontalment. El possible portal d'accés a l'interior va ser clausurat amb la construcció d'un cos rectangular, utilitzat en el s. I aC. Sobre aquest cos, a més, s'adossa un contrafort que va cegar el portal o possible accés a l'interior.

- Monument 5: Adossat sobre el parament oest del monument. Presenta una planta semiabsidal i façana recta (11,90 m llarg, 14 m ample). Façana construïda amb lloses verticals col·locades sobre un sòcol i per sobre d'elles fileres de pedres més o menys rectangulars. Al centre hi ha el portal d'entrada amb un llinar inferior elevat. Just entrant a l'interior, a la dreta, hi ha un còdol de la mar encaixat sobre el sòl de roca. L'espai interior està dividit en dues zones diferenciades: l'anterior entre la façana i les columnes centrals i la posterior entre aquestes i l'absis. Els murs longitudinals van ser construïts cap al segle IV aC. A les parets s'obren 6 nínxols quadrangulars. La columna central (T de la taula) es recolza sobre la roca mare mitjançant falques i es reforça amb una pilastra a la part posterior. Sostenen una pedra capitell desapareguda. A la dreta de l'entrada hi ha un tambor cilíndric que s'ubica a la zona on l'excavació arqueològica va documentar gran quantitat de cendres i carbó.
- Monument 6: Adossat als monuments 7 i 8. Construcció formada per lloses encaixades de forma irregular sobre un sòcol. A l'interior el parament és de fileres de pedres horitzontals i presenta diverses columnes. La façana, amb una porta al mig, fa 7,80 m de longitud.
- Monument 7: Edifici de planta de ferradura, façana còncava (10,26 m longitud) i murs exteriors en talús. Una cata arqueològica va permetre documentar el seu ús en el segle I dC.
- Monument 8: Construcció més o menys circular (10,50 m diàmetre) situada al N del monument juliol. Presenta un mur corb i pilastres. Podria tractar-se d'un hàbitat circular.
- Monument 9: Situat al S del 3. No es pot definir clarament a causa de l'acumulació de pedres.
- Monument 10: Situat a l'oest dels monuments 6, 7 i 8. Està molt degradat. Sembla tenir una planta absidal, amb pilastres (11,50 m ample).
- Necròpolis formada per les unitats següents: Dues coves naturals retocades (6,30 m llarg, 5,50 m ample, 2,50 m alt) (4 m llarg, 5,50 m ample, 1,45 m alt) i tres hipogeus, un de pretalaiòtic situat al costat O del monument 3 que va ser reutilitzat com a cisterna a època talaiòtica; un altre, amb les mateixes característiques, situat al mig del conjunt (2,50 m llarg, 9,49 m ample, 1,50 m alt) (4 m llarg, 3 m ample, 1,90 m alt) i l'altre, fora del recinte, té la planta circular.

Dins el perímetre de la zona monumental, devora l'entrada al jaciment, hi ha una zona on s'estacionen els vehicles dels visitants i també hi ha una petita caseta de llenya per atendre els visitants.

Descripció de la delimitació de l'entorn

La línia que delimita l'entorn de protecció (en línia discontinua, en color vermell) del poblat s'adapta als límits físics existents tot considerant les distàncies màximes i mínimes de 12 i 70 m. Només són abstractes les línies que creuen els camins o tanques. Així, al nord la línia a traçar parteix de la cantonada nord-est del perímetre de delimitació (punt 1, coordenades UTM 599431-4415807) i discorre per damunt d'una paret seca en direcció oest, fins a la carretera, on puja uns metres cap a nord (punt 2 coordenades UTM 599368-4415814 i punt 3 coordenades UTM 599368-4415819) per enllaçar de nou cap a l'oest, passant per damunt de l'era gran, que al mateix temps funcionava com a recollida d'aigua que es conduïa fins a un safareig proper mitjançant unes canals de pedra), fins el punt 4 (coordenades UTM 599317-4415828) i dirigir-se cap el punt 5 (coordenades UTM 599260-4415853) a sobre d'una paret seca. Des d'aquest, discorre cap al sud-oest per damunt d'una paret seca (punts 6 coordenades UTM 599238-4415834, 7 coordenades UTM 599232-4415807, 8 coordenades UTM 599227-4415796, 9 coordenades UTM 599218-4415785, 10 coordenades UTM 599211-4415772 i 11 coordenades UTM 599212-4415756), d'es d'on, en direcció oest, travessa una gran tanca de conreu fins al punt 12 (coordenades UTM 599114-4415721). La línia discorre de nou per damunt d'una paret seca (punts 13 coordenades UTM 599111-4415710, i 14 coordenades UTM 599098-4415710), per dirigir-se en direcció sud cap al punt 15 (coordenades UTM 599090-4415637) que fa cantonada amb una altra paret seca orientada oest-est. Des d'aquí segueix en direcció sud fins al punt 16 (coordenades UTM 599102-4415538), on torna a canviar d'orientació cap a l'est, fins al punt 18 (coordenades UTM 599382-4415535), creuant la carretera. Es dirigeix cap al punt 19 (coordenades UTM 599367-4415563) en direcció nord, on torna a girar en direcció est fins al punt 20 (coordenades UTM 599426-4415582). Des del punt 20, en direcció nord, passa al punt 21 (coordenades UTM 599414-4415659) i, d'aquí, mor la línia en el punt d'origen (1).

Titulars del dret de propietat

El límit del perímetre monumental es troba tot dins la propietat de la senyora Juana Salort Pons. Finca cadastral núm. 07002A014000460000GA.

Els límits de l'entorn de protecció afecten també la finca cadastral núm. 07002A011000470000GZ, que pertany a la mateixa propietària, i no en resulten afectades finques d'altres titulars.

Criteris bàsics que, amb caràcter específic han de regir les intervencions sobre l'entorn

Les intervencions dins tota la zona delimitada han d'anar encaminades a la protecció, la investigació, l'estudi i la valoració del bé.

Totes les intervencions dins la zona delimitada necessiten l'autorització del Consell Insular.

Dins la zona del jaciment arqueològic, assenyalada com a perímetre monumental (delimitada per línia continua en color lila i àrea retxada), no es permet llaurar. Només es pot llaurar, amb motocultor, a les dues tanques situades a la banda sud i sud-est (A i B al plànol).

Dins la zona de delimitació de l'entorn es permet llaurar i dur a terme tasques forestals i agroramaderes, així com totes aquelles altres que permetin el PGOU d'Alaior i el Pla Territorial de Menorca. Es permeten també expressament les tasques de conservació i manteniment de les cases i les construccions auxiliars agrícoles del lloc, així com altres activitats i usos que estiguin d'acord amb la normativa urbanística del municipi.

Les obres que puguin afectar la torre de defensa del casat de So na Caçana, declarat BIC per la disposició addicional segona de la Llei 16/1985 del patrimoni històric espanyol, Decret de 22 d'abril de 1949, i amb Registre de BIC de la CAIB núm. 7002-2-2-51- 002430-0, del Ministeri de Cultura núm. R-I-51-0008536-00000 i del Consell Insular de Menorca 000182-SNC-A01, han de comptar amb l'autorització prèvia del Consell Insular de Menorca.

Segon. Notificar l'acord al Registre de Béns d'Interès Cultural de la CAIB i al Registre General de Béns d'Interès Cultural per a la seva anotació preventiva.

Tercer. Notificar l'acord a l'Ajuntament d'Alaior i a la propietària dels terrenys afectats perquè durant el termini de 15 dies puguin presentar les al·legacions que estimin oportunes, d'acord amb el que estableixen l'art. 8 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, i l'art 58.1 de la Llei 30/1992 de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener.

Quart. Sol·licitar a l'IME l'informe previst en l'art. 9.1 a i d'acord amb l'art. 96 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

Cinquè. Publicar l'acord en el BOIB i en el BOE als efectes d'informació pública, conformement amb el que preveu l'art. 86 de la Llei 30/1992 de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Maó, 6 de juny de 2014

El secretari del Consell Executiu,
Octavi Pons Castejón

